

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 19 februari 2016

Huwelijksaangifte – Voltrekking huwelijk geweigerd – Artikel 167 BW – Toepasselijk recht – Artikel 46 WIPR – Grondvoorwaarden huwelijk – Recht van de staat waarvan men bij voltrekking van het huwelijk de nationaliteit heeft – Chinees en Nepalees recht – Belgische internationale openbare orde – Schijnhuwelijken – Artikel 146bis BW – Intentie van de partijen – Geen schijnhuwelijk – Vordering gegrond

Déclaration de mariage – Refus de célébration du mariage – Article 167 C. civ. – Droit applicable – Article 46 CODIP – Conditions de fond du mariage – Droit de l’Etat dont on possède la nationalité lors de la célébration du mariage – Droit chinois et népalais – Ordre public de droit international privé belge – Mariages simulés – Article 146bis C. civ. – Intention des parties – Absence de simulation du mariage – Action fondée

In de zaak [...]

[...], geboren te Tibet-Amdo (China) op [...], met Chinese nationaliteit,

[...], geboren te Chaikampar (elders ook Chekampar) (Nepal) op [...],

samenwonende te [...],

aan wie rechtsbijstand werd verleend bij beslissing van het Bureau voor Rechtsbijstand in de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge van 17 februari 2015,

eisers,

hebbende als raadsman meester Sylvie Micholt advocaat met kantoor te 8000 Brugge, Maria van Bourgondiëlaan 7B;

tegen

De Ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de stad Brugge met kantoren gevestigd in het Stadhuis te 8000 Brugge, Burg 11,

verweerder,

hebbende als raadsman meester Yves Castermans advocaat met kantoor te 8000 Brugge, Houtkaai 15/02.

Kennis werd genomen van het dossier van de rechtspleging en onder meer volgende documenten:

- de gedinginleidende dagvaarding regelmatig betekend op 20 februari 2015 en ingeschreven op de rol op 26 februari 2015,
- de syntheseconclusie van de ambtenaar van de burgerlijke stand van 5 juni 2015,
- de conclusie van eisers van 7 mei 2015,
- het administratief dossier van het Openbaar Ministerie en het schriftelijk advies van 27 juli 2015,
- de schriftelijke repliek van eisers neergelegd ter griffie op 20 augustus 2015,
- de dossiers met de bewijsstukken van eisers en van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De verschenen partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies op de zitting van 17 juni 2015. De zaak werd alsdan meegedeeld aan het Openbaar Ministerie voor schriftelijk advies. Het schriftelijke advies van het Openbaar Ministerie werd neergelegd ter griffie op 27 juli 2015 en ter kennis gebracht van de partijen. Eisers hebben schriftelijk gerepliceerd.

1. Gegevens en voorwerp van de vordering

De heer [...] van Tibetaanse origine en heeft de Chinese nationaliteit. Hij werd bij beslissing van 30 oktober 2007 door de Dienst Vreemdelingenzaken gemachtigd tot een verblijf voor onbepaalde duur.

Mevrouw [...] heeft de Nepalese nationaliteit. Zij is op 2 januari 2012 in België toegekomen en vroeg asiel aan onder een valse identiteit (T. geboren op [...] 1985 in China, Dzonga). Zij legde toen geen identiteitsdocumenten voor. Bij beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 24 juli 2012 werd zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd.

Op 23 juli 2013 vroeg zij een tweede maal asiel aan. In de loop van deze asielprocedure gaf zij volgende identiteit op [...] geboren op [...] 1979 in Nepal, Chekampar. Aangezien zij geen gevolg gaf aan de oproep om zich aan te bieden op 5 augustus 2013 werd besloten dat zij geacht werd afstand te hebben gedaan van haar asielaanvraag. Op 25 januari 2014 werd het bevel van 27 september 2013 om het grondgebied te verlaten, betekend. Tegen deze beslissing werd beroep aangetekend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Op 27 november 2013 werd voor de derde maal asiel aangevraagd en dit onder de naam [...] geboren op [...] in Nepal Chekampar aan de hand van een paspoort dat zij verkreeg via de Nepalese ambassade te Brussel. Op 31 juli 2014 diende zij een regularisatieaanvraag in op basis van de vader van haar kind.

Eisers verklaren dat ze elkaar voor het eerst hebben ontmoet in het najaar 2012, onmiddellijk een relatie aanknoopten en kort daarna feitelijk gingen samenwonen. Sinds 24 juli 2013 zijn eisers officieel ingeschreven op hetzelfde adres.

Op [...] 2013 is het eerste kind van eiser [...] genaamd, geboren. De heer [...] erkende het kind op 2 mei 2014. Op [...] 2015 beviel mevrouw [...] van het tweede kind van partijen [...]

genaamd. Ter zitting verklaarden eisers dat dit kind voor de geboorte, op [...] 2015 werd erkend door de heer [...].

Op 4 augustus 2014 hebben eisers bij de ambtenaar van de burgerlijke stand te Brugge aangifte gedaan van hun voorgenomen huwelijk. Van de huwelijksaangifte werd op dezelfde datum de akte met nummer [...] opgesteld. Met het oog op de huwelijksvoltrekking werd de heer [...] bij beschikking van de vijfde kamer van de rechtbank van eerste aanleg Brugge van 24 december 2013 gemachtigd om zijn geboorteakte te vervangen door een beëdigde verklaring.

Na eerst het advies van procureur des Konings te hebben ingewonnen, nam de ambtenaar van de burgerlijke stand op 23 januari 2015 een beslissing. Gelet op het ongunstig advies van de procureur des Konings te Brugge van 19 januari 2015 besloot de ambtenaar van de burgerlijke stand te weigeren het huwelijkte voltrekken in toepassing van artikel 167 Burgerlijk Wetboek.

Voorafgaand aan het ongunstig advies van het Openbaar Ministerie werd een politieel onderzoek gevoerd dat resulteerde in een proces-verbaal van de lokale politie P2 Brugge met nummer [...] /14 van 11 september 2014.

Bij dagvaarding van 20 februari 2015 tekenden eisers in toepassing van artikel 167, laatste lid Burgerlijk Wetboek verhaal aan tegen deze beslissing. Eisers vorderen:

- om de beslissing tot weigering tot voltrekking van het huwelijk van 23 januari 2015 te vernietigen en eisers toe te laten in het huwelijk te treden,
- de geldigheidstermijn van de huwelijksaangifte zoals voorzien in artikel 165 Burgerlijk Wetboek te verlengen voor zover deze termijn overschreden zou worden in de loop van de procedure,
- de ambtenaar van de burgerlijke stand te veroordelen tot de gerechtskosten, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van 1.320 euro, in voorkomend geval de rechtsplegingsvergoeding in hoofde van eisers te begroten op het minimumbedrag,
- het vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel en zonder borgstelling of kantonnement

Verweerder besluit tot de ongegrondheid van de vordering van eisers en vordert eisers te veroordelen tot alle kosten van het geding.

De vorderingen van eisers werden tijdig en regelmatig ingesteld en zijn ontvankelijk.

2. Wettelijke bepalingen

1. De heer [...] heeft de Chinese nationaliteit. [...] heeft de Nepalese nationaliteit. Het komt aan de rechtbank toe te onderzoeken welk recht in de voorliggende internationale context toepasselijk is en desgevallend toepassing te maken van de buitenlandse rechtsregels die het IPR aanwijst.

Overeenkomstig artikel 46 WIPR worden de grondvoorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk voor elke echtgenoot beheerst door het recht van de sta(a)t(en) waarvan de kandidaat-echtgenoten bij de voltrekking van het huwelijk de nationaliteit hebben (*in casu* het Chinese *resp.* het Nepalese recht) evenwel onder voorbehoud van de Belgische internationale openbare orde (artikel 21WIPR).

2. De Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand kan het huwelijk slechts voltrekken voor zover de gevolgen van het buitenlands recht dat van toepassing is op de kandidaat echtgenoten verenigbaar is met de Belgische internationale openbare orde.

Voor het huwelijk vereist de Belgische internationale openbare orde dat beide partners de intentie hebben om door hun toestemming tot het huwelijk tussen hen een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Artikel 146bis Burgerlijk Wetboek voorziet in een specifieke nietigheidgrond voor schijnhuwelijken. Deze regel is van internationale openbare orde en dus van toepassing op alle in België te beoordelen huwelijken, ongeacht of het huwelijk in België dan wel in het buitenland wordt afgesloten.

Overeenkomstig artikel 167, lid 1, Burgerlijk Wetboek moet de ambtenaar van de burgerlijke stand weigeren het huwelijk te voltrekken wanneer blijkt dat niet is voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan, of wanneer hij van oordeel is dat de voltrekking in strijd is met de beginselen van de openbare orde.

3. Artikel 146bis Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij artikel 12 van de wet van 4 mei 1999, bepaalt dat er *geen huwelijk is ingeval, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op bet tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel verbonden aan de staat van gehuwde.*

4. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand beslist tot huwelijksweigering dient hij dit te doen op grond van een geheel van omstandigheden die met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangeven dat de kandidaat-echtgenoten het huwelijk afwenden van zijn normale doel. Het spreekt voor zich dat de ambtenaar van de burgerlijke stand over duidelijke indicaties moet beschikken alvorens tot weigering te beslissen.

De ministeriële omzendbrief van 6 september 2013 geeft een niet-limitatieve lijst van factoren waarbij de aanwezigheid van meerdere van die factoren een ernstige aanwijzing vormt dat een schijnhuwelijk wordt beoogd. De rechtbank stelt evenwel vast dat de meeste van deze indicatoren in hoofde van eisers niet voorhanden zijn.

5. De rechter die dient te oordelen over het verhaal dat overeenkomstig artikel 167, laatste lid Burgerlijk Wetboek wordt aangetekend, oefent geen administratief toezicht uit op die weigeringsbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand. Zijn beoordeling is niet beperkt tot een controle op de wettigheid van deze weigeringsbeslissing, integendeel hij oefent zijn rechtsmacht over die beslissing volledig uit (vgl. Cass. 13 april 2007, *T. Fam.* 2007, 172).

De rechter treedt in de beoordeling van de feiten en voert een onderzoek ten gronde van het beoogde huwelijk en dus van de oorspronkelijke weigeringsbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Bovendien dient de rechtbank de beslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand niet uitsluitend te beoordelen in functie van de gegevens zoals die op het ogenblik van de weigering voor de ambtenaar van de burgerlijke stand werden voorgebracht (*in casu* 23 januari 2015), maar kan en moet zij integendeel ook rekening houden met de haar op regelmatige wijze voorgelegde gegevens die dateren van na deze weigeringsbeslissing of die pas na deze weigeringsbeslissing bekend werden of zijn komen vast te staan, indien uit alle feiten die de

rechter bekend zijn op het ogenblik van de uitspraak blijkt dat de mogelijks aanvankelijk gegronde vrees voor een schijnhuwelijk niet meer terecht is, is er inderdaad geen reden meer om de huwelijksvoltrekking te weigeren.

Dit houdt tevens in dat een motiveringsgebrek in de aangevochten administratieve beslissing op zich dan ook niet doorslaggevend kan zijn voor het eindresultaat van de onderhavige procedure.

3. Beoordeling

De al dan niet beoordeling van een schijnhuwelijk is een feitenkwestie die in elke zaak concreet dient te worden beoordeeld. Er wordt rekening gehouden onder meer met de objectieve en verifieerbare feitelijke gegevens uit het politieel onderzoek en de eigen verklaringen van eisers maar ook met de sinds het onderzoek gewijzigde omstandigheden en de actuele toestand.

De weigeringsbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand om het huwelijk te voltrekken is gesteund op volgende gronden (samengevat):

- het precaire verblijf van mevrouw [...] en het door eisers nagestreefde verblijfsrechtelijk voordeel,
- de valse naamdracht door mevrouw [...] bij haar asielaanvragen zodat er geen zekerheid is omtrent haar ware identiteit,
- het feit dat de heer [...] het kind slechts zes maanden na de geboorte heeft erkend zodat het nodige voorbehoud dient te worden gemaakt over zijn vaderschap,
- het feit dat het certificaat betreffende de huwelijksgebruiken afgeleverd door de ambassade van de Volksrepubliek China dat werd voorgelegd reeds dateert van 12 december 2011 en werd afgeleverd aan [...] die wordt genoemd in dossiers voor mensenhandel, mensensmokkel uitbuiting en schijnhuwelijk, dit argument wordt in syntheseconclusie niet langer weerhouden door verweerder die stelt dat dit certificaat met telefonische toestemming van het Openbaar Ministerie werd genomen uit een willekeurig gekozen ouder huwelijksdossier van een persoon met dezelfde nationaliteit en dat dit certificaat niet werd voorgelegd door eisers zelf,
- eisers leggen geen gelijklopende verklaringen af aangaande het moment van de eerste kennismaking, de wijze waarop de eerste ontmoeting is verlopen en het moment van samenwonen, hetgeen volgens verweerder wel heel snel gebeurde,
- zeer summiere wederzijdse kennis: aangaande elkaars familie, de manier waarop en de reden waarom beiden naar België zijn gekomen, de exacte plaats van tewerkstelling van de heer [...], geen kennis van de vorige relatie van de heer [...], de oorzaak en de juiste lokalisatie van het litteken van de heer [...].

Eisers voeren van hun kant aan dat de wil om een duurzame levensgemeenschap te stichten aanwezig is en betwisten met klem de stelling van verweerder.

1. Verweerder motiveert zijn weigeringsbeslissing dat er sprake is van een schijnhuwelijk onder meer omdat er geen zekerheid is omtrent de ware identiteit van mevrouw [...] die in het verleden onder een valse identiteit asiel heeft aangevraagd.

Bij de huwelijksaangifte legde mevrouw [...] haar identiteitsbewijzen voor meer bepaald een kopie van het Nepalese paspoort met beëdigde vertaling, haar geboorteakte, een bewijs van ongehuwde staat en van nationaliteit. De valsheid van deze documenten wordt niet aangetoond.

De ambtenaar van de burgerlijke stand heeft op 4 augustus 2014 de akte van huwelijksaangifte opgemaakt. Deze akte van huwelijksaangifte heeft authentieke bewijskracht. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand de geldigheid of echtheid van deze bij de huwelijksaangifte door partijen overgelegde documenten niet erkende, diende hij met toepassing van artikel 63 §2 en 4 Burgerlijk Wetboek te weigeren om over te gaan tot opmaak van de akte van huwelijksaangifte.

Mevrouw [...] heeft inderdaad erkend dat zij bij haar asielaanvraag identiteitsfraude heeft gepleegd om eenvoudiger verblijfsdocumenten te bekomen. In haar verklaring stelt zij trouwens ook dat zij met mensensmokkelaars naar België is gekomen. Anderzijds stelt zij dat zij bij haar tweede en derde asielaanvraag de foutief opgegeven identiteit heeft rechtgezet. Zij stelt ook dat zij met het oog op het voorgenomen huwelijk, onder meer voor het verzamelen van de nodige administratieve stukken voor dit huwelijk, wél haar juiste identiteit kenbaar heeft gemaakt. Mevrouw [...] staat onder huidige identiteit trouwens ook gekend als de moeder van haar twee kinderen (zie de geboorteakte).

Hic et nunc worden door verweerder geen nieuwe argumenten voorgebracht waarom de identiteit van mevrouw [...], die zij sinds 2013 aanneemt, in twijfel zou moeten worden getrokken.

2. Het staat vast dat mevrouw [...] via het voorgenomen huwelijk een verblijfsrechtelijk voordeel kan bekomen. Deze vaststelling op zich kan evenwel niet volstaat om tot het bestaan van een schijnhuwelijk te besluiten. Het is immers perfect denkbaar dat het voorgenomen huwelijk op verblijfsrechtelijk vlak voordelen oplevert voor één van de huwelijkskandidaten maar dat het koppel daarnaast ook effectief de bedoeling heeft een duurzame levensgemeenschap op te bouwen. Het ene sluit het andere niet uit. Dit kan blijken uit het geheel van de omstandigheden van de zaak.

De rechtbank stelt op grond van de bijgebrachte stukken, de actuele omstandigheden van de zaak en de verstrekte mondelinge toelichtingen ter zitting van 17 juni 2015 vast dat de intentie van beide huwelijkspartners gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, en niet enkel tot doel heeft een verblijfsrechtelijk voordeel voor mevrouw [...] te bekomen:

Eisers hebben een vergelijkbare culturele en religieuze achtergrond, spreken dezelfde taal en er is geen groot leeftijdsverschil.

Alvorens in augustus 2014 een huwelijksaangifte te doen, woonden ze al minstens sedert juli 2013 hetzij één jaar officieel samen. De effectieve samenwoning die enige continuïteit vertoont en die gericht is op het *de facto* vormen van een levensgemeenschap is in de gegeven omstandigheden een uiting van het bestaan van een werkelijke wil voor het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, ook al is de staat van de woning waarin eisers op het ogenblik van het plaatsbezoek samenwoonden, op zijn minst erbarmelijk te noemen,

Mevrouw [...] verklaarde dat ze vanaf augustus 2012 niet meer mocht verblijven in een opvang en zonder vast onderkomen was. In deze omstandigheden is het niet verwonderlijk dat eisers snel de beslissing hebben genomen om samen te gaan wonen.

Het is op het moment dat mevrouw [...] zwanger was van hun eerste kind dat eisers hebben beslist om te huwen, zoals tevens blijkt uit het verzoekschrift neergelegd door de heer K. [...]

om zijn geboorteakte te mogen vervangen door een beëdigde verklaring. Dat de uiteindelijke huwelijksaangifte slechts een jaar later plaatsvond is te verklaren doordat mevrouw [...] alle administratieve stukken vereist om te huwen diende te verzamelen. Gelet op het effectief samenwonen, en de zwangerschap van mevrouw [...] was de huwelijksbeslissing geenszins ondoordacht, de tweede zwangerschap van mevrouw [...] en het voortduren van de relatie op dit ogenblik gedurende meer dan drie jaar versterken daarbij de ware intenties van eisers.

4. Eisers hebben thans twee gemeenschappelijke kinderen die beiden werden erkend door de heer [...].

Het feit dat het eerste kind slechts na zes maanden werd erkend door de heer [...] waardoor verweerder twijfels heeft omtrent het (biologische) vaderschap van de heer [...] en het volgens verweerder mogelijks om een 'schijnerkenning' zou gaan, is gelet op de prenatale erkenning en de geboorte van het tweede kind van eisers niet meer relevant.

Bovendien worden beide kinderen ook opgevoed door en vormen zij een gezin samen met de heer [...].

5. De zogenaamd tegenstrijdige verklaringen, zijn niet doorslaggevend om te stellen dat partijen geen levensgemeenschap zouden beogen gelet op de andere elementen van het dossier. Er zijn tal van essentiële elementen waarover partijen wel gelijklopende verklaringen afleggen. De rechtbank meent dat uit de verklaringen van eisers blijkt dat ze elkaar voor het beogen van een duurzame levensgemeenschap en wat betreft elementen vanaf het aanvang van hun relatie, wel voldoende kennen.

Conclusie

De rechtbank acht het, rekening houdende met alle elementen van het dossier, bewezen dat eisers daadwerkelijk de bedoeling hebben een duurzame levensgemeenschap uit te bouwen en dat zij in gezinsverband samenleven en verder willen blijven samenleven.

Gelet op wat voorafgaat, zijn de overige argumenten en middelen van de partijen niet (langer) relevant. Het verhaal van eisers is gegrond.

Uitvoerbaarheid

Krachtens artikel 1398/1, §3 Gerechtelijk Wetboek vindt de voorlopige tenuitvoerlegging niet plaats voor de beslissingen met betrekking tot de staat van de personen, behalve wat betreft de tussenbeslissingen of de beslissingen alvorens recht te doen.

Onderhavig vonnis betreft een beslissing met betrekking tot de huwelijksluiting en behoort tot de staat van de personen zodat de voorlopige tenuitvoerlegging niet kan worden toegekend.

Gerechtskosten

Eisers vragen om verweerder te veroordelen tot betaling van de gerechtskosten met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Nu de vordering van eisers gegrond verklaard wordt, wordt verweerder veroordeeld in de dagvaardingskosten.

Met toepassing van artikel 1017, vierde lid Gerechtelijk Wetboek wordt, gelet op de aard van de zaak, de ambtenaar van de burgerlijke stand niet veroordeeld tot enige rechtsplegingsvergoeding.

**OM DEZE REDENEN,
De Familie- en Jeugdrechtbank, zevende kamer,**

Gelet op artikel 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Rechtsprekend zoals in kort geding bij toepassing van artikel 1253*ter*/4, §2 Gerechtelijk Wetboek.

Rechtsprekend op tegenspraak en in eerste aanleg, na schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie, gegeven door de heer Vanneste M., substituut.

Verklaart het verhaal van eisers ontvankelijk en in hiernavolgende mate gegrond onder afwijzing van het anders- en/of meergevorderde:

Zegt dat de weigeringsbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand van Brugge van 23 januari 2015 geen gevolgen kan hebben.

Machtig [...] geboren te Tibet-Amdo (China) op [...] 1973, met Chinese nationaliteit en [...] geboren te Chaikampar (elders ook Chekampar) (Nepal) op [...] 1979 om met elkaar te huwen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Brugge voor zover zij dit wensen en voor zover zij aan alle overige wettelijke vereisten voor het huwelijk, zowel op materieelrechtelijk vlak als op formeelrechtelijk vlak, hebben voldaan.

Verlengt de termijn bepaald in artikel 165, §3 Burgerlijk Wetboek met zes maanden vanaf de datum van dit vonnis.

Veroordeelt verweerder in de dagvaardingskosten, te begroten in hoofde van eisers op 115,16 euro (in debet) en zegt voor recht dat verweerder geen rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting in het gerechtsgebouw te Brugge op negentien februari tweeduizend zestien.

Aanwezig zijn:

An Bekkers, rechter, alleenrechtsprekend rechter in de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, sectie familie- en jeugdrechtbank,
Sasha Vandecasteele, griffier.

